

Deelnemers debat 'Bied perspectief' 22 april 2014,
Den Haag Ministerie van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
Renee Siep
*Programmamedewerker
Actieprogramma
Problematische Jeugdgroepen*

T 06 52 77 57 31

Datum
7 mei 2014

Projectnaam
Actieprogramma Risicojeugd
en Jeugdgroepen

memo

Debat 'Bied perspectief'

Beste collega's,

Op dinsdagochtend 22 april 2014 organiseerde het Actieprogramma Risicojeugd en Jeugdgroepen een debat met de titel 'Bied perspectief'. Bij dit debat waren professionals, beleidsmedewerkers en jongeren zelf aanwezig. De jongeren kwamen mee vanuit stichting Connect, Multi Plus Zorg en Next Initiatieven. Criminoloog Jan Dirk de Jong leidde het debat en zette de vraag centraal wat perspectief bieden is en hoe we perspectief kunnen bieden. Het debat werd geopend door minister Opstelten. We kunnen terugkijken op een succesvol debat.

Tijdens het debat is er niet gekeken naar de waarheid, maar naar de perceptie, de werkelijkheid zoals deze door deelnemers wordt ervaren. Een aantal punten die meerdere keren de revue passeerden zijn de VOG, de schuldsanering, de nazorg, de betrokkenheid van professionals en ouders, vroegsignalering en perspectief blijven bieden.

1. **VOG:** Jongeren geven tijdens het debat aan dat de VOG als een probleem wordt ervaren. Concreet betekent dit:
 - a. De cijfers over de VOG laten zien dat 0,047 procent van alle aanvragen wordt geweigerd. Dit percentage is uiteraard laag, toch betreft het hier 650 jongeren in 2013.
 - b. Er wordt binnen het ministerie veel aandacht besteed aan de communicatie over de VOG omdat daarover geruchten de ronde doen die niet altijd op waarheid berusten. Bovendien zijn er veel sectoren waarvoor een VOG niet vereist is. Eén van de initiatieven is om een app. voor jongeren en professionals te ontwikkelen met informatie over de VOG.
2. **Schuldsanering:** CJIB heeft een ketenloket voor hulpverleners. Er zijn mogelijkheden voor maatwerk. En ook hier geldt weer; jongeren ervaren dit anders.
 - a. De inningsprocedures van het CJIB worden als 'hard' ervaren. Er zijn echter wel uitstel- en verspreidingsmogelijkheden, ook binnen het staande beleid. Als jongeren naar het CJIB bellen krijgen zij zelf geen toegang tot deze maatwerk oplossing. Ze krijgen, zo geven ze aan, simpelweg een antwoordapparaat.

- b. Zoals hierboven aangegeven kan een jongere zelf geen betalingsregeling aanvragen, dit kan alleen door middel van een hulpverlener. De hulpverlener moet contact opnemen met het ketenloket van het CJIB. Kennelijk wordt de informatie over het ketenloket nog onvoldoende gevonden.
 - c. Tijdens het debat wordt het idee geopperd om opgestapelde geldboetes gedeeltelijk of geheel voorwaardelijk te maken bij goed gedrag. We gaan dit idee bij de verantwoordelijken neerleggen.
3. **Nazorg.** Als jongeren in detentie hebben gezeten is het van groot belang dat zij na detentie goede zorg en begeleiding krijgen. Dit wordt ook wel nazorg genoemd. Dit is een taak van vele professionals samen. Hier is zowel de gemeente als het detentiecentrum als de reclassering bij betrokken. Deze goede nazorg begint volgens de aanwezigen van het debat al tijdens detentie. Uit de verhalen tijdens het debat blijkt, dat ondanks alle goede plannen en alle goede intenties, nog te vaak voor dat jongeren pas maanden na hun detentietijd een woning en inkomen hebben. De kans op recidive ligt op de loer als de minimale basisvoorzieningen niet geregeld zijn.
4. **Betrokkenheid professionals.** Dit onderwerp kwam een paar keer expliciet en soms wat verborgen over tafel; ga je voor het dossier of ga je voor de jongere met zijn probleem?
 - a. We moeten dit blijven uitdragen, op alle niveaus. Het succesvol interveniëren wordt uiteindelijk bepaald door de kwaliteit van het enige instrument wat er is; de mens (als professional). Dit lijkt een open deur, maar zo open staat deze niet. Jongeren geven aan dat zij merken of iemand echt betrokken is.
 - b. Een vraag die elke professional zich regelmatig moet blijven stellen; waar ga ik nu voor, voor het cijfertje of voor de oplossing in ons eigen werk?
5. **Ouders.** Rol ouders en opvoeding.
 - a. Bij jonge kinderen leg je het fundament met een gezonde opvoeding. In de daaropvolgende tienerjaren neemt invloed ouders af, de invloed van de peergroep neemt toe.
 - b. Het is geen geheim dat de meeste culturen hun vuile was niet buiten willen hangen. Veel gemeenschappen willen daar verandering in brengen. Er ontstaan verschillende (vrijwilligers)stichtingen die helpen bij het binnen komen bij probleemgezinnen met een andere etnische achtergrond. Door met mensen van de eigen cultuur te spreken zien de probleemgezinnen het minder als een 'schande' dat de zoon of dochter het verkeerde pad heeft gekozen. Zo zou je de ouders van de probleemjongeren meer kunnen betrekken in het oplossen van de problemen, of de ouders voorlichten hoe zij kunnen signaleren dat de jongere zich bijvoorbeeld in een verkeerde groep begeeft. Er wordt vaak geen controle uitgeoefend op de jongere hierdoor staan de ouders wellicht te ver van het probleem af om iets te kunnen doen.
6. **Blijf betrokken.**

- a. Geef niet op. Dit geldt zowel voor de professionals als voor de jongeren.
- b. Als jongere kun je bijvoorbeeld werkervaring opdoen door vrijwilligerswerk te doen. Die ervaring kan je later gebruiken om te laten zien dat je jouw leven echt wilt verbeteren.
- c. Voor de professionals geldt hetzelfde: geef niet op. Geef de jongeren niet op. Besef je als professional dat de jongeren vaak veel begeleiding nodig hebben om weer op het rechte pad te komen. Dit gaat niet in één keer. Op het rechte pad komen gaat met vallen en opstaan.

7. **Vroegsignalering** - Het belang van vroegsignalering is wederom prominent naar voren gekomen. Als we gezamenlijk in een vroeg stadium kunnen ontdekken welke risicojongeren ondersteuning nodig hebben dan kunnen wij gezamenlijk jongeren op het rechte pad houden. Veel jongeren zijn op jonge leeftijd al in aanraking gekomen met allerlei hulporganisaties, deze signalen kunnen wij als professionals delen. Door de juiste hulp en ondersteuning te bieden op jonge leeftijd kunnen we leed op latere leeftijd wellicht beter voorkomen. Dat deze gedachte succesvol is blijkt wel uit de broertjes en zusjes aanpak van bijvoorbeeld de top600 van Amsterdam.
8. **Blijf perspectief bieden**, keer op keer! Hierbij speelt vertrouwen tussen jongere en professional een essentiële rol. Dit kwam meerdere keren naar voren tijdens het debat. Om perspectief te bieden aan de jongere moet er minimaal voorzien zijn in de eerste levensbehoefte zoals onderdak en een gevulde maag. Alleen dan verkleint de kans op recidive.

Het was een bijzonder en geslaagd debat, mede door de inbreng van de jongeren. Het was een prettig gesprek en het was goed om de leefwerelden van de professionals, beleidsmedewerkers en de jongeren aan elkaar te spiegelen.

Bijlage: cijfers VOG.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Totaal aantal aanvragen
van personen onder de 23 jaar

Periode	Aanvragen	Waarvan geweigerd	Totaal afgegeven	% geweigerd	% afgifte
2004	23.780	95	23.589	0,40%	99,20%
2005	40.879	240	40.510	0,59%	99,10%
2006	50.696	404	50.159	0,80%	98,94%
2007	70.841	922	69.789	1,30%	98,51%
2008	96.802	859	95.816	0,89%	98,98%
2009	102.291	1.058	101.070	1,03%	98,81%
2010	111.434	896	110.448	0,80%	99,12%
2011	123.439	748	122.591	0,61%	99,31%
2012	134.481	650	133.520	0,48%	99,29%

Met vriendelijke groet,
Mede namens alle leden van het Actieprogramma Risicojeugd en Jeugdgroepen,

Renee Siep
Programmamedewerker Actieprogramma Problematische Jeugdgroepen